

OPONENTSKÝ POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Doc RNDr Hana Krásničanová, CSc - Pediatrická klinika UK2.LF a FNM, Praha

Název diplomové práce: VÝVOJOVÉ ZMĚNY OBLIČEJE V OBDOBÍ PUBERTÁLNÍHO SPURTU VE VZTAHU K IDENTIFIKACÍM NEZLETILÝCH A JUVENILNÍCH OSOB

Autorka DP: Bc Jana Špačková

Vedoucí DP: RNDr Jana Velemínská, PhD

Diplomová práce (*dále DP*) Bc Jany Špačkové má 105 stran - vlastní text je na 83 stranách, bibliografie má 12 stran, grafická příloha je 3 stránková. Jazykově standardní text se správným citováním je rozčleněn do devíti kapitol. Autorka v literárním přehledu (23 stran) rozsáhle představuje pozoruhodný a mimořádně složitý fenomén vývoje lidské hlavy. Praktická část DP je založena na analýze výsledků longitudinální studie vnější morfologie obličeje pubescentních jedinců. S využitím soudobých sofistikovaných metod a technik geometrické morfometrie (*autorkou perfektně zvládnutých*) autorka zpracovala vlastní kraniofaciální data získaná v letech 2009 - 2011 od 23 chlapců a 21 dívek ve věku cca 12 do 14 let (*tři měření každého probanda*).

Základní čtyři vytyčené cíle práce byly autorkou splněny v plném rozsahu.

1/ *Zhodnotit variabilitu tvaru a formy obličeje v rámci sledovaných věkových kategorií (zvláště u chlapců a u dívek).*

2/ *Zhodnotit průměrné velikostní změny v rámci sledovaného období po ročních intervalech, tj. 12-13 a 12-14 let.*

3/ *Zhodnocení pohlavního dimorfismu v rámci sledovaného období.*

4/ *Statisticky zhodnotit míru podobnosti/rozdílnosti mezi jednotlivými skupinami.*

K práci jako celku mám jednu /téměř zásadní/ výhradu - týká se samotného zadání DP, jejíž poloviční název v té souvislosti připomínám: „VÝVOJOVÉ ZMĚNY OBLIČEJE V OBDOBÍ PUBERTÁLNÍHO SPURTU.....“. S pubertálním růstovým spurtem se autorka zcela jistě u většiny svých probandek s nejvyšší pravděpodobností mýjela.... Rok nejvyšší růstové rychlosti (*PHV/Peak Height Velocity*) u současné majoritní ženské populace nastává po dosažení 11 let - při 12.narozeninách teoreticky vrcholí... Pro řešení nastolených otázek, spojených se sexuálním dimorfismem (cíle 3/ a 4/), je zde tedy namísto zohlednění současného auxologického axiomu = respektovat normu věku PHV (dívký 12, chlapci 14 let). Vymezený interval sledování (12-14 let) byl zde však pro obě pohlaví identický.... (*Pro expertní řešení stanovených otázek byl zde interval 11-13 let kalendářního věku pro dívky a 13-15 let pro chlapce - tyto intervaly ve svém středu obsahují průměrný rok PHV*).

Uvedenou námitku vyslovuji především v souvislosti se zbývající částí zadání DP, tedy „..... VE VZTAHU K IDENTIFIKACÍM NEZLETILÝCH A JUVENILNÍCH OSOB“. Autorka v abstraktu DP svou „standardizaci změn v období puberty“ označuje za „podklad pro identifikační techniky v rámci forenzní praxe“. Ve výše mnou uvedených souvislostech zde pro faktickou realizaci oprávněné autorské ambice apeluji na nezbytnost rozšíření výsledků limitované sondy.

Přes uvedené i neuvedené námitky (*překlepy, sporné formulace*) DP Bc. Jany Špačkové představuje v recentním českém písemnictví dosud zcela ojedinělé a z mnoha hledisek nepochybně přínosné poznatky a informace. DP jednoznačně doporučuji k přijetí k obhajobě a k jejímu jistě kladnému hodnocení.

V Praze 3/IX/2012

.....
doc RNDr Hana Krásničanová, CSc

